

Velserbroek, 26 april 2004

Gemeente Velsen
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 465
1970 AL IJmuiden

Onderwerp: participatie Structuurvisie

Geacht college,

In aanvulling op de vele zinvolle opmerkingen die door de Velsersbroekse bewoners tijdens de participatieavond op 25 maart j.l. over de Structuurvisie Velsen zijn gemaakt, wil de Actiegroep Velsersbroek Oost de volgende reactie op de Structuurvisie geven. Eerste maken we enkele algemene opmerkingen, waarbij ook de wijze van participatie aan de kaak wordt gesteld, vervolgens gaan we in op de Velsersbroekse situatie en tonen aan dat grootschalige woningbouw een slechte zaak is voor de leefbaarheid in Velsersbroek.

ALGEMEEN

Participatie is in feite slechts inspraak

De bewoners van Velsen worden per wijk uitgenodigd voor een PARTICIPATIE-avond over de structuurvisie. Door aan te geven wat je wel en niet goed vindt aan de structuurvisie kan deze NOG VERDER VERBETERD WORDEN. Dat is echter niet wat er in feite gebeurt: er is geen sprake van participatie; er is ook geen sprake van goede visie en u wekt niet de indruk dat er wat verbeterd kan worden. Wij lichten onze stellingen toe.

Bij een participatieavond denken wij aan een open plan voor heel Velsen of voor een bepaalde wijk, waarbij de gemeente samen met bewoners bediscussieert wat de vraagstukken zijn en welke mogelijke oplossingen er zijn. Bij echte participatie zou je vervolgens ook samen de keuzes moeten maken. Dit gaat bij een wat abstracter document als een structuurvisie in uw ogen waarschijnlijk wat te ver. Maar op zijn minst mogen bewoners bij participatie verwachten dat er een stuk ligt met een aantal ideeën, dat deze ideeën in een open discussie besproken worden en dat bewoners suggesties mogen doen, waar de andere partij dan open voor staat. Bij de structuurvisie is echter is echter niets van dit alles aan de orde:

- De gemeente werkt al twee jaar in haar catacomben aan deze visie;
- In een vergevorderd stadium mag een select gezelschap meepraten over deze visie, zij moeten hier geen hoge verwachtingen over koesteren, want het is slechts een klankbordgroep. Bovendien worden actiegroepen hier doelbewust buitengesloten;
- De participatie verloopt krakkemikkig en wordt op het laatste moment door de raadscommissie nog wat opgewaardeerd, zo wordt de oorspronkelijke belachelijk korte reactietijd met een maand verlengd; de structuurvisie is alleen tegen kostprijs te verkrijgen; de informatie-avond in Velsersbroek wordt te elfder ure verplaatst en nog wel naar buiten de wijk, niet de beste manier om zo veel mogelijk mensen te bereiken. Een zo belangrijk stuk mag je er niet zomaar 'door-duwen'.
- Tijdens de avond zelf heerst er een negatieve sfeer: vanachter de tafel wordt een technocratisch verhaal verteld, er is geen oor voor de belevingswaarde bij de bewoners – er wordt regelmatig verwezen naar wetten, regels en normen – en elke opmerking of suggestie wordt gepareerd: "het plan is goed, er zijn duidelijke argumenten, we moeten nu eenmaal bouwen, dat is vervelend voor u, we horen u aan, maar we kunnen niks veranderen". De indruk wordt niet gewekt dat er ook maar iets met alle opmerkingen en gevoelens gedaan wordt.

U begrijpt, wij hebben duidelijk een ander idee van participatie. Voor een andere procedure is het nu vast te laat. We doen een klemmend beroep op de politiek goed nota te nemen van ieders inhoudelijke opmerkingen en vervolgens tot een verstandige afweging te komen over de verschillende onderdelen.

Structuurvisie is geen visie, maar zoektocht naar nieuwbouwlocaties voor woningen

Het klinkt mooi: “de structuurvisie geeft een beeld van de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de gemeente Velsen” en “de structuurvisie is hiermee het integratiekader voor ruimtelijke ontwikkelingen”. In feite is het stuk één grote zoektocht naar nieuwbouwlocaties voor woningbouw en verder nog voor uitbreiding van werkgebieden. Er ligt een zogenaamd door de provincie opgelegde woningbouw-taakstelling en daar moet met de structuurvisie invulling aan worden gegeven. Hoe daarmee de leefbaarheid van de huidige inwoners van de gemeente verbeterd of in ieder geval behouden blijft, wordt niet duidelijk en hoe al de nieuwe bewoners zich moeten verplaatsen, recreëren, boodschappen doen, e.d. is helemaal de vraag. Op blz. 11 van de structuurvisie wordt een breed scala aan uitgangspunten of opgaven gegeven, maar die lijken daarna geen enkele rol meer te spelen.

Tijdens de participatie-avond blijkt des te sterker dat het alleen maar gaat om het bouwen van woningen. Elke opmerking van bewoners waarin ze aangegeven dat Velsbroek al één grote grijze vlek is met weinig groen of waarin ze zich afvragen wanneer er genoegd gebouwd is, wordt gepareerd met opmerkingen als “u denkt alleen maar in nimby-termen”, “u woont nu eenmaal in de randstand”, “we staan voor een enorme opgaven”, “elke kern moet zijn aandeel leveren”. Geen inhoudelijke sterke argumenten, behalve “bouwen, bouwen, bouwen”.

Relatie met eerdere en gelijktijdige plannen

Wij begrijpen nu waarom u de woonvisie heeft aangehouden. De woonvisie is met de structuurvisie volstrekt overbodig geworden, de structuurvisie is immers tot een soort woonvisie gedegradeerd, waarin alleen maar aangegeven wordt waar woningen gebouwd moeten worden. Niet dat wij ècht begrijpen hoe de relatie zit tussen de structuurvisie en andere plannen. Zo moest perse gewacht worden op het LVVP, omdat deze visie input kon leveren voor de structuurvisie. En vervolgens werd de woonvisie juist uitgesteld tot na de structuurvisie. Stonden daar soms zaken in die niet zo handig waren voor het resultaat van de structuurvisie?

Bovendien toont deze structuurvisie aan dat burgers geen enkel vertrouwen meer kunnen hebben in bestaande documenten, ook al zijn deze in participatie tot stand gekomen. De voorliggende structuurvisie wijkt op essentiële punten af van bijv. de Structuurvisie uit 1993, bestemmingsplannen, de Visie op Velsen 2010 en het Ontwikkelingsprogramma Stedelijke Vernieuwing Velsen 2000 – 2004. Zo geeft de Visie op Velsen voor de noord-zuidas (waaronder Velsbroek) aan dat de nadruk ligt op wonen én groen, gaat de structuurvisie van 1993 nog uit van het behouden en mogelijk verhogen van de kwaliteit van het woon-, werk- en leefmilieu, met inbegrip van de dagelijkse leefomgeving en geeft het bestemmingsplan Velsbroek aan dat het gaat om een woonwijk IN de polder, waarbij de omliggende groen-zones een buffer- en compensatiefunctie hebben. Dit soort uitgangspunten kunnen anno 2004 kennelijk ineens losgelaten worden.

Structuurvisie is in strijd met eigen doelstellingen

De volgende twee opgaven uit de structuurvisie worden ons inziens met voeten getreden.

1. Het vinden van een evenwicht tussen het behoud van de kernenstructuur en het verder ontwikkelen van de afzonderlijke kernen, met respect voor natuur / ecologie, landschap en cultuurhistorie.
10. Terugdringen van de milieuhinder en milieurisico's ter verbetering van de leef- en woonkwaliteit in de gemeente. Dit is zowel een lokale als een regionale verantwoordelijkheid.

Als we naar de structuurvisiekaart kijken zien we van beide opgaven niets meer terug. Op zeer veel plekken wordt natuur, groen, ecologie, landschap en cultuurhistorie aangetast: bijvoorbeeld de zone tussen Driehuis en Santpoort (ecologische hoofdstructuur) en de bebouwing ten oosten van Velsbroek (in het streekplan Noord-Holland Zuid aangewezen als ecologische waardevol gebied en onderdeel van de Stelling van Amsterdam). Doelstelling 10 is natuurlijk ronduit een lachertje. Voor het terugdringen van milieu-overlast vinden we in de structuurvisie geen enkel aanknopingspunt. Zo goed als alle nieuwe woningbouwlocaties ondervinden één of meer vormen van milieuoverlast, zowel over wettelijke overlast als gevoelsmatige overlast zoals bijvoorbeeld vliegtuiglawaai.

Uitgangspunt voor een structuurvisie zou – net als in 1993 – moeten zijn het behouden en het liefst versterken van de leefbaarheid. Het massaal veranderen van groen in rood en paars, de hierdoor in

sommige wijken ontoelaatbaar toenemende druk op voorzieningen en infrastructuur, het steeds dichterbij elkaar komen van wonen en werken (zoals bij de Zuiderscheg), gevoegd bij moeilijk beïnvloedbare negatieve ontwikkelingen zoals de uitbreiding van Schiphol, maken dat de structuurvisie voor veel bewoners in Velsen geen verbetering van de leefbaarheid oplevert. Daarbij komt nog dat de meeste woningbouwlocaties gelegen zijn vlak naast spoorwegen, snelwegen, onder uitvliegroutes van Schiphol en nabij industrie. Locaties waar mensen per definitie overlast zullen vinden. Vind u het toelaatbaar dat de leefbaarheid voor de huidige bewoners achteruitgaat en voor nieuwe bewoners onder de maat is, alleen maar omdat er 3.100 woningen gebouwd moeten worden? Als u uw eigen opgaven serieus wilt nemen, zult u keuze moeten maken. Onbeperkt bouwen en het verbeteren van de leefbaarheid gaan nu eenmaal niet altijd hand-in-hand.

Gemeente verschuilt zich achter provincie

De gemeente verschuilt zich regelmatig achter de zogenaamde ICT-opgave van 3.100 die de provincie haar opgelegd heeft. Dat de gemeente in het kader van het Streekplan de provincie zelf gevraagd heeft om het opschuiven van de rode contouren blijft hierbij steeds verzwegen. Dit is in ieder geval zo voor Velsbroek, zo blijkt uit de memorie van toelichting van de provincie, maar ook voor de gebieden ten zuiden van Velsen-Zuid, ten noorden van Driehuis en eigenlijk had de gemeente daar nog aan toegevoegd willen zien de locatie van Middeloo en de oostelijke afronding van Santpoort Zuid. Dat de gemeente hier in het kader van het Streekplan al met de provincie over heeft gesproken, is geheel buiten de betrokken bewoners om gegaan, dat is niet erg democratisch en getuigt niet van behoorlijk bestuur. De gemeente moet zelf zeggen wat ze wil en waar het om gaat en niet doen alsof het allemaal moet van de provincie. Zelf keuzes maken op basis van goede argumenten en een verstandige afweging maken en dit in een zorgvuldige procedure met open vizier met alle partijen bediscussiëren.

Wanneer is het genoeg

Op basis van het bovenstaande, moet u zich eerder afvragen wanneer is er in Velsen genoeg gebouwd. Wij erkennen best de enorme woningbehoefte in de Randstad. Velsen heeft met Velsbroek reeds een enorme bijdrage geleverd aan het lenigen van het woningtekort, evenals Beverwijk en Heemskerk nu doen. Misschien is het in deze regio nu wel eens tijd voor andere keuzes.

Bovendien: Eén van de pluspunten van Velsen is het aantrekkelijk woonklimaat. Dat is ook een pluspunt in het vestigingsklimaat van bedrijven. Dat aantrekkelijke woonklimaat wordt voor een groot deel bepaald door de groene omgeving en het gevoel van ruimte dat je in een aantal wijken (noord-zuidas uit de Visie op Velsen 2010) hebt. Door ieder stukje groen vol te bouwen wordt het woonklimaat in Velsen een stuk minder aantrekkelijk. Of willen we dat nu juist bereiken om daarmee de instroom te beperken. Natuurlijk kun je het als egoïstisch bestempelen dat als je zelf woont, je nu vindt dat er een streep getrokken moet worden. Maar wanneer vinden we het in Velsen nog leuk wonen met z'n allen, hoe vol moet het dan worden. En dan gaat het niet alleen om vol met woningen, maar ook om een maximale druk op de infrastructuur, de voorzieningen, het groen, de recreatie- en natuurgebieden en de werkgelegenheid die er dan weer voor al die mensen moet komen. Het houdt ergens op natuurlijk, het is aan de politiek te bepalen wanneer. Want wij kunnen u voorspellen: nu 3.100 woningen en dan zitten we over 10 jaar weer over hetzelfde vraagstuk bij elkaar en gaan we dan weer opnieuw naar nieuwe locaties zoeken?

De ene partij is gelijkere dan de andere partij

We bedoelen hier twee zaken, ten eerste het verschil dat er gemaakt wordt tussen wijken en ten tweede tussen partijen.

Reeds eerder (o.a. in onze reactie op de concept woonvisie, maar ook tijdens ons inspreken bij de commissie over de participatie over de structuurvisie op 25 oktober 2003) hebben wij aangegeven dat het noodzakelijk is eerst samen met bewoners een visie op Velsbroek op te stellen (wat zijn de vraagstukken en de oplossingsrichtingen), alvorens grootschalige nieuwbouw aan de wijk toe te voegen. Wij trekken daarbij de parallel naar IJmuiden en Velsen-Noord waar dat wel gebeurd is. Gelijke monniken, gelijke kappen. Dat is beter voor de ontwikkeling van de wijk en voor de betrokkenheid van de bewoners. In uw antwoord op onze reactie op de woonvisie bent u niet op deze suggestie ingegaan. Mogen

we op basis van de structuurvisie concluderen dat u ook niet van plan bent een visie op de wijk te ontwikkelen, alvorens tot nieuwbouwplannen te komen?

Niet alleen wijken worden dus ongelijk behandeld, maar ook partijen. Daar waar wethouder Romeyn ons heeft toegezegd dat wij als Actiegroep volledig op de hoogte gehouden worden van alle ontwikkelingen, betrokken worden bij de plannen en dat wij gelijk behandeld worden als bijvoorbeeld partijen die iets willen ontwikkelen, hebben wij toch het gevoel dat het in de praktijk anders gaat.

Ten eerste laat de informatievoorziening naar en het betrekken van ons zeer te wensen over:

- Bewoners zijn niet op de hoogte gesteld van de lobby van de gemeente om de rode contouren ter plaatse van de Grote Buitendijk te verplaatsen. De provincie geeft aan dat zij daarover diverse malen overleg heeft gevoerd met het gemeentebestuur en concludeert dat zij dus met de inspraak over het Streekplan de kooltjes uit het vuur heeft gehaald voor de gemeente.
- De gemeente weert de betrokken bewoners stelselmatig van overleg over visies waarin woningbouw aan de orde is. Als we er niet zelf achteraan gaan of er toevallig achterkomen, blijft het zelfs geheim.
 - De woonvisie wordt alleen aan het wijkplatform voorgelegd. Naar aanleiding van een krantenbericht, vragen we het stuk alsnog op en reageren er schriftelijk op. Onze reactie van maart 2003 blijft onbeantwoord, tot na een herinnering in november 2003. Vervolgens verdwijnt de woonvisie stilletjes van de agenda.
 - De structuurvisie wordt met een select gezelschap voorbereid. De indruk wordt sterk gewekt dat actiegroepen bewust buiten de klankbordgroep gehouden worden. Je zou toch eens een goede discussie krijgen.
 - Omdat we toevallig inspreken tijdens de commissie van 25/10/03, vernemen we dat daar de regiovisie wordt besproken. Ook hierin is woningbouw ten oosten van Velsbroek opgenomen. De bewoners weten weer eens van niks. Onze reactie op de regiovisie aan de raad is tot op heden onbeantwoord gebleven.
- Het college heeft zo ongemerkt alle partijen in haar zak, ook raadsleden en het platform. Want de raadsleden zijn toch al akkoord gegaan met het verschuiven van rode contouren in het streekplan en het platform heeft op de woonvisie ook geen al te zware kritiek uitgeoefend. Door in verschillende visies zonder participatie potentiële bouwlocaties op te nemen, is de structuurvisie geworden tot een gelopen koers. Bewoners zijn monddood gemaakt, want het staat toch in openbare stukken, alleen zijn ze niet betrokken geweest bij die stukken. Er rest bewoners dan alleen nog maar te protesteren tegen het bestemmingsplan en dan wordt weer verwezen naar al die openbare stukken. Juridisch lijkt het dan allemaal leuk in elkaar te zitten, maar is dit ook democratisch en behoorlijk?

Ten tweede wordt een partij als VSV kennelijk wel anders behandeld. Zij mogen in ieder geval hun plannen presenteren aan de wethouders. De contacten met de gemeente stemmen de club kennelijk positief, want hun grond in Velsbroek wordt ondertussen al verkocht aan een projectontwikkelaar, die zelfs al met een behoorlijk voorschot over de brug is gekomen. De wethouder sport neemt zelf ook al architecten in de arm om een woningbouwplan voor de sportvelden te laten ontwikkelen. Dit terwijl de wethouder structuurvisie zegt dat er geen plannen ontwikkeld worden voordat de structuurvisie vastgesteld is. Hier is geen sprake meer van behoorlijk bestuur, hier worden de democratie en de belangen van burgers verkwaanseld. Inmiddels is het laatste plan van VSV (en de wethouder samen?) feestelijk gepresenteerd aan de sponsors. Op 22 januari 2004 besluit de raad zelfs, vooruitlopend op de structuurvisie, een onderzoek te doen naar mogelijkheden langs de Grote Buitendijk voor uitbreiding van de sportvelden. Wederom geen staaltje van behoorlijk bestuur. Tenslotte durven wij uit de afwezigheid of het zwijgen VSV en de potentiële projectontwikkelaar tijdens de participatie te concluderen dat er voor deze partijen andere kanalen open staan om met de gemeente te overleggen en hun zin door te drukken. Laat de gemeente dan haar oor hangen naar het grote geld? Want voor het oplossen van het ruimteprobleem van VSV is woningbouw niet nodig, er zijn legio andere mogelijkheden denkbaar, maar die brengen de club minder geld in het laatje.

VELSERBROEK

Voorstellen in strijd met eigen uitgangspunten

De structuurvisie schrijft op blz. 33: “binnen de wijk (Velsbroek) worden geen nieuwbouwlocaties voorzien, zodat aanvullende woningbouw slechts aan de randen mogelijk is”. Wij zijn van mening dat ook aan de randen woningbouw niet mogelijk en wenselijk is, zoals we hieronder beargumenteren. De nieuwbouw ten oosten en ook ten zuiden van Velsbroek is in strijd met opgave 1 (er is duidelijk geen sprake van respect voor natuur / ecologie, landschap en cultuurhistorie) en 10 (van het terugdringen van milieuhinder en milieurisico's is in directe nabijheid van een snelweg en onder aan- en uitvlieg-routes van Schiphol geen sprake, naast een slecht woon- en leefklimaat voor de nieuwe bewoners, gaat bovendien de woon- en leefkwaliteit van bestaande bewoners achteruit).

Voorstellen verzwakken de kwaliteiten en versterken de zwakten

De structuurvisie noemt de volgende kwaliteit van Velsbroek: “**Rondom de kern liggen groene buffers ter afscherming van infrastructuur of nabijgelegen stedelijk gebied**”. Vervolgens worden met de bebouwingsvoorstellen ten oosten (woningbouw) en ten noordwesten (bedrijvigheid met woningbouw) twee enorme aanslagen op deze kwaliteit en deze groene buffers gedaan.

Eén van de zwakke elementen die genoemd wordt is dat de hoeveelheid openbare ruimte in Velsbroek beperkt is. Reeds in het Ontwikkelingsprogramma Stedelijke Vernieuwing is aangegeven dat bewoners de groenstructuur niet als overdadig ervaren. Om dit gebrek aan openbare ruimte en groen te compenseren heeft Velsbroek dus aan alle kanten die groene stroken. Die zijn er dus niet voor niks en worden door de structuurvisie grotendeels van tafel geveegd.

Bewoners van Velsbroek zijn tijdens de bouw van de wijk zoet gehouden met het verhaal dat de tuintjes van postzegelformaat altijd gecompenseerd zouden blijven door groenstroken om de wijk heen. Willen deze stroken er daadwerkelijk toe doen, dan moeten ze niet gereduceerd worden tot smalle strookjes waar je alleen maar kunt genieten van de herrie en de stank van de snelweg en het gebulder van de vliegtuigen boven je.

Velsbroek is zogenaamd budgettair neutraal gebouwd. Dit betekent dat alle investeringen in de wijk opgebracht moeten worden uit de grondopbrengsten. De wijk heeft de gemeente dus geen geld gekost. Dit is te merken aan de sterkten / zwakten die in verschillende gemeentelijke documenten geïnventariseerd zijn: weinig groen en openbare ruimte, tekort aan scholen, speelgelegenheid en sociaal-culturele voorzieningen. Wordt het niet tijd om in deze wijk te investeren in kwaliteit in plaats van in kwantiteit? Dat een wijk die in de laatste 20 jaar van de tekentafel is gerold gekenmerkt wordt door zo weinig groen en ruimte en nu al zulke belangrijk tekortkomingen kent, is voor een moderne gemeente toch al een misser te noemen. U moet dat erkennen en er niet nog eens een schepje beton bovenop doen.

Hoeveelheid groen in relatie tot vergelijkbare wijken / uitgangspunten toekomstvisie

We hebben het al gehad over ongelijkheid tussen wijken en partijen. Er is echter nog een groot verschil tussen Velsbroek en de andere Velsense wijken. Tijdens de participatie-avond over Velsbroek vroeg één van de aanwezige bewoners om de kaarten van de verschillende gemeentedelen achter elkaar te presenteren. Het werd opvallend snel duidelijk hoeveel groen in en om de meester kernen gelegen was en hoe weinig in en om Velsbroek. Zelfs Velsen-Noord, gelegen tenmidden van industrie, is groener. Velsbroek is één grote grijze vlek bebouwing, waar nu ook nog de laatste stukken groen met rode (wonen) en paarse (werken) worden ingevuld.

Het is mooi gezegd dat elke wijk zijn steentje moet bijdragen aan de woningbehoefte, maar ooit wel eens gehoord van “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten”. De groene schouders van Velsbroek zijn erg iel. Kortom bewaar het laatste beetje groen voor de Velsbroekers

Ecologische hoofdstructuur

Het streekplan heeft de groenstrook ten oosten van Velsbroek aangemerkt als waardevol ecologisch gebied. Er is een grote verscheidenheid aan flora en fauna. Een groot deel van dit gebied maakt onderdeel uit van de ecologische verbindingzone tussen de Hekslootpolder en de bos- en duingebieden ten westen van dit gebied. Het lijkt ons van groot belang dat deze functie gehandhaafd blijft. De structuurvisie erkent op blz. 77 de ecologische functie van dit gebied, maar denkt desondanks deze functie sterk

in te kunnen perken. De genoemde groenstrook levert een grote biodiversiteit op. Het Biezenveld heeft grote natuurwaarden en ook het overige deel van de strook heeft een grote aantrekkingskracht op vogels en klein wild. Zo worden regelmatig nijlganzen, wilde eenden, zwanen, konijnen, padden en hazen gezien. Wij pleiten ervoor de strook deze belangrijke functie te laten behouden.

Compensatie- en bufferfunctie groenstroken

Misschien ten overvloede, maar het is één van onze belangrijkste bezwaren tegen woningbouw aan de randen van Velsbroek: In de woonvisie geeft u aan dat woningen en hun woonomgeving in hun samenhang duurzaam ontwikkeld worden. Dit betekent meer aandacht voor groen in de woonomgeving. Hier wordt, reeds voordat Velsbroek, is afgebouwd, aan voorbij gegaan. De groenstroken rondom Velsbroek zijn aangewezen als buffer tussen wonen en belastende functies. Wij zien niet in dat deze functie inmiddels overbodig is geworden. Daarnaast is deze strook ook bedoeld als compensatie voor het ontbreken van groen en ruimte in de wijk. Woningbouw kan hier dus niet aan de orde zijn.

Stelling van Amsterdam

De strook tussen de A9 en de Grote Buitendijk is van cultuurhistorische waarde en maakt onderdeel uit van het in het Streeplan Noord-Holland Zuid genoemde 'Groene Decor'. De Velsbroekpolder maakte als inundatiegebied deel uit van de Stelling van Amsterdam, een monument op de lijst van Werelderfgoed van de Unesco. De genoemde strook met zijn karakteristieke polderstructuur moet daarom behouden blijven.

Wijk in de polder

Velsbroek is destijds door de gemeente neergezet als wijk IN de polder. Het is de bedoeling dit element herkenbaar te laten zijn. Dit gebeurt onder andere door het instandhouden van enkele boerderijen, maar ook door het behouden van de agrarische functie rondom de wijk. De stedenbouwkundigen en architecten hebben Velsbroek een aanzien willen geven vanaf de A9. Een aanzien van prettig wonen in de polder in de Randstad, waar nog een plek is waar je kan uitkijken op de ruimte van een oorspronkelijk polderlandschap met zijn variatie aan flora en fauna. U heeft tenslotte niet voor niks voor de straatnaam Grote BUITENDijk gekozen!

Recreatieve en educatieve functie van de groenstroken

De groene strook ten oosten van Velsbroek heeft naast een ecologische, buffer- en compensatiefunctie ook een belangrijke recreatieve en educatieve functie voor de gehele wijk Velsbroek en vooral de oostelijke helft, waar de Hofgeest, De Zilvermeeuw (ouderen) en het wooncentrum voor gehandicapten in liggen. Net zoals bijvoorbeeld in de Hekslootpolder in Haarlem, wordt deze groenstrook gebruikt door wandelaars, ouders die met kleine kinderen naar de dieren (koeien, schapen, paarden, zwanen, eenden en klein wild) gaan kijken, ouderen, gehandicapten, joggers, skaters en hondenuitlaters. Deze strook komt dus ten goede aan de leefkwaliteit in Velsbroek. Het argument dat van gemeentelijke ambtelijke zijde wordt gehanteerd "dan ga je maar naar Spaarnwoude" is voor minder mobiele bewoners gelet op de afstand niet aan de orde. En dat wordt ook niet als argument gehanteerd bij andere wijken die wél veel groen hebben en ook dichtbij grootschalige recreatiegebieden liggen, zoals Santpoort, Driehuis en Velsen-Zuid.

Nog grotere druk op de wijk (voorzieningen / infrastructuur)

Reeds met het huidige aantal woningen en bewoners komt Velsbroek in de problemen. De infrastructuur schiet te kort om de aanwezige mobiliteit op te vangen. Er is een tekort aan scholen, speelplekken, sociaal culturele voorzieningen en voorzieningen voor jongeren. U heeft uw laatste kans – plandeel H – niet aangepakt om deze problemen op te lossen. Terwijl de problemen dus al bekend zijn, vindt u het dus belangrijker dat ook deze wijk geldt opbrengt in plaats van te investeren in het verbeteren van de leefkwaliteit van de bewoners in Velsbroek. Als er nog eens 400 woningen en dus 1.100 inwoners bijkomen, zullen de problemen wat betreft de voorzieningen en de ontsluiting alleen maar groter worden.

Vliegtuiglawaai en andere vormen van overlast / beleving versus normen

Manipuleren met cijfers en kaartjes is altijd mogelijk, zo ook in de structuurvisie. Indicatieve zones van luchtkwaliteit rondom de A9 houden precies op daar waar de nieuwe woonwijk is gepland (blz. 72). Rondom de zoneplichtige weg de A9 zijn gemakshalve de geluidcontouren helemaal niet ingetekend. Bewoners van de Grote Buitendijk verzekeren u: je kunt de A9 goed horen. Het verbaast dat u alleen maar dichterbij de snelweg wilt bouwen en ondertussen bij de A208 onderzoek laat doen naar de geluidsoverlast. En wat betreft het vliegtuiglawaai wordt iedereen al helemaal op het verkeerde been gezet. De voorgestelde woningen passen binnen de normen van de wet. Inderdaad, maar dat Velsen het zelf niet met die wet eens was omdat de berekeningen niet kloppen en omdat de Velsenaren vogelvrij verklaard zijn, wordt er niet bijgezegd. Omdat Velsen buiten de geluidscontouren ligt, wordt er niet gemeten en is dus formeel niet bekend hoe erg het in Velsen is gesteld. De nieuwe woningen komen pal onder de aan- en uitvliegroutes van Schiphol te liggen. En wederom kunnen de Velsers u verzekeren dat hoe dichterbij de A9, hoe erger de geluidsoverlast. En dan hebben we het al helemaal nog niet over het aspect veiligheid. Dit gebied valt buiten de vrijwaringszone, dus gelukkig komt ook dit allemaal dik in orde. Wij stellen u voor toch nog eens goed na te denken of u bewoners wel al deze vormen van overlast en risico aan wilt doen.

Sport is niet groen

Zeer misleidend is de kleur die in de structuurvisie voor sportvoorzieningen gebruikt wordt: lichtgroen. Alsof het hier om een soort natuurgebied zou gaan. Op diverse plekken, ten noorden van Velsen-Noord, tussen Driehuis en Santpoort, ten oosten en ten zuiden van Velsersbroek, lijkt het alsof de wijken omgeven zijn door grote stukken groen. Niets is echter minder waar. Sommige sportvelden hebben inderdaad groen gras, maar verder gaat het over sintelbanen, gravelvelden, tribunes, sportkantines, lichtmasten en geluidsinstallaties. Dus geen ecologische functies (of is het de bedoeling dat de paddentrek over een voetbalveld gaat?), geen recreatief toegankelijk groen, geen aantrekkelijk aanzicht en geen bijzondere flora of fauna. Geef die gebieden een ander kleurtje en u zult zien dat Driehuis en Santpoort gewoon aan elkaar groeien en dat Velsersbroek inderdaad één grote grijze vlek is, waarbij uitleg van wonen en werken het laatste groen opsnoept. Als ook nog eens het gearceerde gedeelte met groen wordt ingevuld, dan is er gewoon geen groen meer. De suggestie die werd gedaan tijdens de participatie-avond om de rode vlekken en de sportvelden om te draaien biedt dus geen soelaas. Ook dan wordt de groenstrook tot een waardeloos smal strookje gereduceerd en zal ze haar belangrijke functies verliezen.

Bouwen voor eigen bewoners ('onze kinderen') is een fictie

Tegenstanders van woningbouw wordt verweten dat ze verhinderen dat er gebouwd wordt voor 'onze kinderen' en dat Velsersbroekers geen wooncarrière kunnen maken binnen de wijk. Wij verwijzen beide argumenten met reden naar de prullenbak en geven aan dat ze met elkaar in tegenspraak zijn.

- Bouwen voor jongeren en starters is op deze strook niet aan de orde. Bouwen voor deze groep betekent – op grotere schaal dan in Velsen, ook plandeel H, tot nu toe gebruikelijk is – bouwen van woningen tussen 100.000 en 150.000 Euro. Tenzij de gemeente er geld bij doet, mag niet verwacht worden dat de bedoelde locatie op grote schaal in deze prijsklasse wordt ingevuld.
- Wij betwijfelen bovendien of al die Velsense jongeren werkelijk in Velsen willen blijven wonen. Veel jongeren trekken toch liever naar Amsterdam, Haarlem en andere grote steden.
- Bouwen voor eigen bewoners is sowieso een fictie. De Velsersbroekse bevolking bestaat voor ongeveer 1/3 deel uit Haarlemeers, 1/3 deel uit Velsenaren en nog eens 1/3 komt ergens anders vandaan. Door de veranderende woonruimteverdelingswetgeving komen nu nog meer mensen van buiten, vooral uit Haarlem. Prima hoor, maar daarmee bouw je niet voor de eigen bewoners. En de tweede lichter bewoners in Velsersbroek komt voor een nog veel groter deel van buiten, vooral uit Amsterdam. En al die nieuwe mensen krijgen weer kinderen, die zouden hier ook weer willen wonen, etc. Houden we onszelf zo niet een beetje voor de gek?
- Tijdens de participatie-avond werd uitgelegd dat vooral de doorstroming bevorderd moet worden (dus niet bouwen voor jongeren, starters en ouderen) en dat dit juist moet gebeuren met luxere en duurdere woningen dan al aanwezig in Velsersbroek. Wederom betwijfelen wij of Velsersbroekers wel wooncarrière willen maken binnen de eigen wijk. Als je wat meer te besteden hebt zoek je toch meer ruimte en groen dan in Velsersbroek en ga je dus al gauw de wijk uit. En

zo'n locatie dichtbij de snelweg en onder vliegtuigroutes is toch niet echt een locatie om woon-carrière te maken en dure woningen neer te zetten.

Bestaand bestemmingsplan

In het huidige bestemmingsplan wordt Velsbroek stedenbouwkundig gepresenteerd als een afgerond geheel. Als wijk in de polder met groene en agrarische functies erom heen. Wij gaan er vanuit dat er lang en goed na is gedacht over een bestemmingsplan. De uitgangspunten die destijds aan de ontwikkeling van de wijk ten grondslag lagen zijn nog steeds van toepassing op de huidige wijk. Zaken als een winkelcentrum zijn ooit ontwikkeld voor 6.000 woningen. Andere zaken (sociaal-culturele voorzieningen, infrastructuur) zijn ook ontwikkeld voor 6.000 woningen en blijken met dat aantal al onvoldoende te zijn. Het argument dat van gemeentelijke ambtelijke zijde wordt gehanteerd, dat bij het opstellen van het bestemmingsplan, al gedacht is aan 8.000 woningen, is niet relevant en in het huidige kader onjuist. Ten eerste ging het toen om 8.000 woningen binnen de bestaande bebouwingslijnen. Gelukkig is dat niet doorgegaan, want dan was Velsbroek helemaal onleefbaar geworden. Ten tweede is hier niet voor niets van afgeweken en is de hele wijk uiteindelijk afgestemd op 6.000 woningen.

Schadeclaims

Wij behouden ons het recht voor planschadeclaims in te dienen.

CONCLUSIES

Bovenstaande gelezen hebbende, moet u toch met ons tot de conclusie komen dat grootschalige woningbouw en uitleg van bedrijvigheid ten oosten en ten noordwesten van Velsbroek de leefbaarheid van de huidige bewoners alleen maar zal verslechteren. Bovendien kan de leefkwaliteit van de bewoners op de nieuwe gebieden op voorhand zeer matig worden genoemd.

Wij stellen gelijke behandeling van alle wijken voor. Dat betekent eerst in overleg met bewoners Een visie voor de wijk opstellen en dan pas keuzes maken. Inventariseer samen met bewoners vraagstukken, knelpunten en daarna oplossingsrichtingen. Daarbij moet kwaliteit voorop staan en niet kwantiteit. Dus niet zomaar 400 woningen in Velsbroek wegzetten alleen maar vanwege een zogenaamd verplichte woningbouwopgave.

De groenstroken rondom Velsbroek hebben een belangrijke functie, die heeft u eerder erkend en die wordt ook door de provincie erkend. Uitbreiding van woningbouw en bedrijvigheid tast deze functie in onherstelbare mate aan. Gun ook deze wijk zijn groene zones en groene buffers. Creëer dan bijvoorbeeld langs de Grote Buitendijk enkele bosachtige gebiedjes waar kinderen / jongeren de ruimte hebben, kunnen ravotten en hutten bouwen. Kinderen moeten kunnen spelen zonder dat er meteen een ruit sneuvelt een auto beschadigd raakt of dat ze overreden worden. En zo blijven er ook wat bufferruimtes beschikbaar en wordt niet heel Velsen keurig en helemaal ingericht.

Onze hartenkreet is: gemeente loop niet achter elke zogenaamde woningbouwopgave aan, maar bepaal ook eens wanneer het genoeg is, gelet op de leefbaarheid in uw gemeente.

In tegenstelling tot de tijdens participatie gewekte indruk, gaan wij er vanuit dat u mede op basis van onze opmerkingen tot een gedegen afweging komt van de verschillende belangen en tot verstandige keuzes. Zoals eerder afgesproken blijven wij graag actief betrokken bij het proces van de structuurvisie en andere relevante plannen.

Hoogachtend,

Namens de Actiegroep Velsbroek Oost
Mw. L.D.V. Wever
Grote Buitendijk 114
1991 TD Velsbroek